

KÁLOZI



IV. évf.,
4. szám

HÍRMONDÓ

**Tisztelt
Kálozi Lakosok!**

*Káloz Község Önkormányzata
és Képviselő-testülete nevében
az ünnepek alkalmából
áldott karácsonyt és
eredményekben gazdag, boldog
új esztendőt kívánunk!*

*Weisengruber Imre polgármester,
Lónay Gyula jegyző*

**Balogh Márta:
A szeretet ünnepére**

*Szárnya nőtt a fénynek, szárnya nőtt a szívnek,
Ünnepnapra hangol minden emberi lény.
Karácsonyi fények, fényjátékok fénye
Fénysugárba szökik, melegíti lelkünk.
Illatárban úszik az ünnepi világ.
Csillagszóró izzik, nőhet a fényvarázs.
A fénycikka villan, színvarázslat illan,
Varázsló fenyőfánk díszpalástban állhat,
Családi fészkünkben beragyogja szobánk,
Fenyőillat áraszt békét és áldást ránk.*



Tolerancia és tisztelet

Az embernek vannak elidegeníthetetlen alapjogai, és vannak olyanok is, amelyek abszolútak, tehát nem korlátozhatóak. A nem korlátozható jogok sem jelentik azonban azt, hogy ne volnának megkötések, amelyek határt szabnak a jogosultságok gyakorlásának. Ilyen általános körű korlát például mások jogainak tiszteletben tartása. A jogszabályok tömkelege sem tud minden életviszonyt szabályozni, s az ellenőrzés sem lehet sosem teljes körű, ezért olyan kiegészítő elemekre van szükség, mint az erkölcs, a tolerancia és a tisztelet.

Ha végig kíséjük egy átlagos ember életét, megfigyelhetjük, hogy a létezés idejének nagy részét nem azokkal a dolgokkal töltjük, amelyek kedvesek nekünk, hanem amelyek kötelezettségből vagy kényszerből fakadnak.

Az ember sírva születik a világra (talán akkor még tud valamit). A méh melegét felváltja a hideg, majd az inkubátor. Kénytelen a gyermekkorban elviselni több-kevesebb ideig a saját piszkát, aztán a járás megtanulása jár sok kellemetlen eséssel, s a beszéd elsajátítása is furfangos feladat. (Ő a kisebb, s mégis neki kell alkalmazkodnia.) Olykor már háromévesen megkezdődik az óvoda. Itt játszik az ember, alszik meg eszik, mégis kötelezettséggé válik, egysíkúvá, s a gyerek egy idő után sír, ha mennie muszáj. Aztán enged, mert kényszerítik, és belátja, hogy így kell lennie, nincs értelme az akarataért való lázadásnak. Az élete immár nem az övé, hanem a társadalom rendelkezik azzal. S a várva várt iskola báránnyfelhője is néhány hónap múlva szertefoszlik. Monoton még akkor is, ha állandóan újat tanul, s nem beszélve arról, hogy egyre több szabadidőre terjeszti ki az iskola a fennhatóságát. Egy tizenhárom éves gyerek naponta hat órát tanul az iskolában, s ketőt otthon. Állandó koncentráció napi nyolc órában! Ha a házi feladatot nem végzi el, elégtelen osztályzatot kap. (Még ma sem értem, miért kell otthonra kötelezően elvégzendő feladatokat feladni! Talán itt mérhető a pedagógus alkalmassága? Mert mi lehet az oktatás célja, ha nem olyan módszerek alkalmazása, amely a lehető legrövidebb idő alatt a lehető legtöbbet adja a nebulónak?) Aztán a tanulás egyre több időt vesz el az élet véges idejéből. Kinek előbb, kinek később eljön a munka ideje, amikor is egyszer küzdenie kell a mindennapi betevőért, másodsorban gondoskodik az öregecske napjairól (csak az eredmény valahol elvész). (Egy férfi várható életkora 64 év. 62

éves korában megy nyugdíjba. A két év nyugdíjért, akár 46 évig is fizetheti a járulékot! És mire elég a nyugdíj?) Közben megfájdul az ember foga, majd magas lesz a vérnyomása, és sokan sajnos úgy végzik az életet, ahogy elkezdték. Tulajdonképpen egy hét öt munka- és két pihenőnapból áll, amely, mint tudjuk, csak álom. S jön még hozzá egy elementáris marhaság: a mindhalálíg tanulás. Azt mondják, a társadalmi fejlődés követelménye ez. Nem az volna a társadalmi fejlődés, hogy az életünk szabadidejét növeljük a kötelezettségekkel szemben? Szabadidőt mindenki úgy tölti el, ahogy akarja. Lehet az tanulás is, sportolás, horgászat stb. De hogy a mindhalálíg való tanulás társadalmi elvárás legyen?

Szóval az ember élete küzdés, amelynek további súlyosbítása a türelem és a tisztelet hiánya embertársaink irányába.

Az életünk sokkal boldogabban telhetne — sőt a közigazgatás is olcsóbb volna, ami a saját adóforintjainkból működik —, ha egy kicsit megértőbbek volnánk, és odafigyelnénk mások jogaira vagy elvárásaira is. És nem gondolok itt nagy dolgokra, csak sok apróságra.

Nagyon sok panasz érkezik, amikor egyesek hangosan hallgatják a muzsikának nevezett ricsajozást. Hogy a szomszédok bosszantása biztos legyen, még a nyitott ablakba is kiteszik a magnot. Voltam temetésen, amikor a pap búcsúztatószavait elnyomta a diszkózene. Nyilván ilyenkor hiányzik a hallgatóból az olyan érzés, mint a kegyelet, a szomszéd tisztelete, az intelligencia. Azt is mondhatnánk legényesen, hogy bunkó. Más a helyzet akkor, ha lakodalmat tartanak, eljegyzést, vagy bármilyen alkalmi rendezvényt. Ekkor nyilvánvaló, hogy a szomszédnak kell tolerálni, elviselni a zaj okozta kellemetlenségeket.

Toleráljuk azt is, ha a traktorok ilyen tájt felhordják a sarat az útra. Lassab-

ban megyünk, mert tudjuk, csúszik rajta az autó, és ha hazamegyünk, levakarjuk róla azt, ami ráragadt. Tiszteletlenség netovábbja azonban, amikor nem takarítja le a traktoros az utat még akkor sem, amikor már több centi vastag réteget hagy maga mögött, és visszaél is azzal, hogy az ember nem szívesen jár tárgyalásokra, nem szívesen tesz feljelentést.

A képviselő-testületnek és a körzeti megbízottnak kellene megoldást találnia arra a szerintem nem kívánatos jelenségekre, amikor a vándorúrusok kürtölik végig a községet hajnaltól estig. Legyen az dinnyés vagy tápos. (Lakott területen, ha jól emlékszem csak életveszély esetén használható hangjelzés.)

Tiszteletlenség az is, amikor a munkásjárat megáll a dolgozó háza előtt és bedudál, akár többször is hajnali ötkor, hatkor, megbontva a környéken élők álmát. Ha a sofőr az észosztáskor a sor végére került, akkor a dolgozónak kellene figyelmeztetni a társát. Azt viszont a szomszédoknak kell eltűrni, hogy esetleg ajtócsapkodással jár az, hogy beszállnak mások az autóba.

A járda és a közterület takarítása saját portánk előtt is mások tiszteletét és szeretetét jelenti. Lesöpörjük hetente legalább egyszer, csúszásmentessé tesszük, ha szükség van rá, lemetsszük a faágakat, a sövényt, ha akadályozza a járdán történő mozgást. Úgy helyezzük el a kialmolt trágyát, hogy az a szomszédokat legkevésbé zavarja, s csak annyit halmozunk fel, hogy az elviselhető legyen. A szórakozóhelyeken figyeljünk a zenegép által kibocsátott hangerőre. Nemcsak a magunk gazdálkodási szabadsága nyilvánul meg abban, ha megműveljük a kertünket, gyomtalanítjuk, mert ugyanakkor kötelesség és tisztelet is, hogy a mások kertjébe ne vigye át a gazmagot a légáramlat, vagy gyökérzet útján ne terjedjen tovább a gyom. Mások tisztelete az is, hogy nem dobáljuk el a hulladékot sem közterületen, sem a saját portákon, mert elfújhatja a szél, és nem mocskoljuk be azzal azt a területet, amelyen mások közlekednek, nem dobáljuk ki az autóinkból és a zsebeinkből sem, csak a szeméttárolóba.

Folytatás a következő oldalon →

Folytatás az előző oldalról →

Toleráljuk, amikor a szippantás kellemetlen szaga áttöri a levegőt, mert azt időközönként szükséges üríteni, de tisztelenség a másik ember emberi mivoltának semmibe vétele, amikor a megtelt aknából az árokba folyik a szennyvíz, s végigcsörgedezik a falun, mintha csak friss hegyi patak volna. Adjuk meg a tiszteletet a szomszédnak azzal is, hogy a fákat, bokrokat nem közvetlenül a háza, kerítése mellé ültetjük, s az épületre hajló ágakat (azt is, amely csak vihar esetén éri el a tetőt) levágjuk. A lakóházunkról lecsorgó vízzel nem a szomszéd veteményét tesszük tönkre, hanem saját portán keresztül vezetjük el azt az árokba.

Külön téma a vasárnapi otthoni munkavégzés. Sajnos idáig jutottunk. A heti hét napból kettő jutott arra, hogy az otthoni munkát elvégezzük, és regenerálódjunk az elkövetkezendő hét megpróbáltatásai előtt. Senkinek nem kellemes, ha szomszédból kopácsolás, köszörülés, gépzúgás hallatszik át. Tolerálnunk kell azonban, mert tudjuk, hogy ezt a munkát is muszáj a másoknak elvégeznie. Ugyanakkor a másik oldalon is tisztelettel kell viseltetni mások irányába, hogy legalább vasárnap és késő estéknél nem dolgozik, de ha nagyon akar, akkor sem úgy, hogy az mások nyugalmanak megzavarásával járjon. (Volt rá példa, hogy nagyon gazos volt a szőlőnk, mert nem volt időnk megkapálni, s a közeljövőben sem láttunk rá alkalmat, csak a vasárnapot. Nyögvenyelősen, de kimentünk vasárnap délután. A kapálógépet azonban otthon hagytam, mert nem akartam zavarni azokat, akik békés borozgatás kedvéért mentek ki a prэшázukba, vagy csak a nyugalmat keresték odakinn. Megkapáltuk kézzel!) A vasárnapnak olyannak kell lennie, hogy az ember már a levegőből megérezze annak méltóságát. Ilyen nap a halottak napja is, amikor nem illik zajt kelteni, de sajnos járnak a betonkeverők, köszörűk, nem ismervén embert, s Istent.

Tolerancia és tisztelet. Két szó, amely majdnem ugyanazt jelent, s mégis milyen távolság tud emelkedni tartalmuk között. A kettő közti harmóniát nehéz megtalálni, de van egy kulcsa, amely megnyitja: a jóindulat. Az életünk rövid, és sokkal több benne a nemakaromság, mint a szabadság és az öröm, mondhatnám azt is: élet. Filozófusaink és politikusaink eltévedtek a hosszú századok, ezredévek alatt, amikor az ilyen társadalmakban látták meg az emberi lét felemelkedését. Éppen ezért igyekeznünk kell megtalálni azt a sokszor hangoztatott arany középutat, amely mentén csökkenthetőek a mindennapi bosszúságok a ránk szabott kötelezettségek teljesítése közben, és ugyanakkor viszont kellemesebbé válhatnak a hétköznapi és hétvégéi is. A gyűjtés közben meglopjuk magunkat és társainkat az élet örömeitől, többek között a nyugalmas élettől is. Oly sok mindent adott nekünk a teremtő, hogy az élet ajándék legyen, s ezt az ajándékot a rohanással, a harácsolással az ember képes nyűggé, börtönné tenni.

Az életben nagyon sok példa van még, azokon kívül, amelyeket megemlítem, s mindenki tudna legalább egy tucatot felsorolni a közlekedéstől kezdve a szabadon bókászó háziállatokig. A felmerülő ellentéteket mindig jobb azonnal, egyenesen egymás szemébe nézve feloldani, mint nyelni egy örök tüskét, vagy a hatóságokhoz rohanni, mert ez csak mélyíti az ellentéteket. S ha a két igazság feltárása közben különbség mutatkozik, azt elsimítja egy-két pohár bor. Különösen, ha az a kálozi szőlőhegyen termett!

Lónay Gyula

Tájékoztató a képviselő-testület üléseiről

Az önkormányzat képviselő-testülete 2004. szeptember 30-án megtartott ülésén a Fejérvíz Rt. szakemberei adtak tájékoztatást a kálozi Vízmű jelenlegi helyzetéről.

2005-ös tanévre újból lehetőség nyílt a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat meghirdetésére. Felvetődött az ötlet, hogy minden nappali tagozatos kálozi főiskolás, illetve egyetemista kapja meg az ösztöndíjat az önkormányzattól.

Ezek után elfogadta a képviselő-testület a Káloz TV Működési Szabályzatát.

Végezetül a Fejér Megyei Közigazgatási Hivatal szóbeli törvényességi észrevételeit tárgyaltuk meg.

Ezen a napon tartottunk együttes ülést Sárkeresztúr, Soponya részvételével, melyen szennyvízberuházással kapcsolatos igen fontos döntésekben határoztunk. 2004. szeptember 24-i kormánydöntés értelmében Aba, Káloz, Sárkeresztúr települések részére címzett támogatást ítélt meg a szennyvízcsatorna-hálózat kialakítására.

2004. október 13-án közmeghallgatás keretében beszámolót tartottunk a lakosság számára, az épülő szennyvízcsatorna és tisztító beruházás megvalósításáról.

2004. október 14-én, 15-én, 16-án a beruházás megvalósításához szükséges lakás-előtakarékossági szerződések megkötése megtörtént, amelyet a lakosság 98%-a megkötött. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a lakosságnak az aktív részvételért, mellyel hozzájárulnak községünk fejlődéséhez.

2004. november 4-én megtartott képviselő-testületi ülésen Simon Gyulán és Vajda Istvánné tájékoztatást adott a Kálozi Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat tevékenységéről.

Megtörtént a Bursa Hungarica ösztöndíjpályázatok elbírálása, melyben a képviselő-testület döntése alapján minden nappali tagozatos kálozi főiskolás, illetve egyetemista megkapja az ösztöndíjat az önkormányzattól.

Néhány szót említsünk az eddig benyújtott pályázatok eredményeiről.

Sajnos az állampolgárok bűnmegelőzési célú, önkéntes önvédelmi szerveződési tevékenységének támogatására benyújtott pályázatot elutasították.

Területi kiegyenlítést szolgáló pályázaton nyertünk a polgármesteri hivatal irattárához 1,1, járdaépítéshez 7,8, kerítésépítéshez 2,4, az orvosi rendelő felújításához 1,5 millió forintot.

Az iskolafűtés korszerűsítésére és akadálymentesítésre beadott pályázaton 28.702 E Ft összegű támogatást nyertünk, amelynek igénybeviteléhez támogatási szerződés megkötése szükséges.

Az ülésekről készített jegyzőkönyvek a községi könyvtárban megtalálhatóak.

Weisengruber Imre polgármester
(Káloz, 2004. november 25.)

Immár 10 éve ünnepe a falunak és a bányásztársadalomnak

Szép és nemes hagyománnyá nőtte ki magát Kunoss Endrére való emlékezés és koszorúzás sírjánál.

10 éve annak, hogy első alkalommal ellátogattak a bányászok, kohászok Kálozra, hogy felkeressék Kunoss Endre, a Bányászhimnusz költőjének sírhalmát. Ebből az alkalomból Káloz Község Önkormányzata és a Bányász Szakszervezet felújította a síremléket, illetve az azt körülvevő díszkerítést, s azóta minden évben mindenszentek után eljönnek az ország több bányásztelepüléséről, hogy emlékezzenek a költőre, a nyelvészre, az újságíróra, a bányászdalok megörökítőjére.

Kunoss Endre egy kis kemenesaljai faluban született 1811-ben, s elporladt teste fölött Kálozon áll az emlékkő, melyet tisztelői, barátai állítottak örök emlékül



az utókor számára. Kálozon keveset tudnak mind a mai napig Kunoss Endréről. Pedig nyelvészeti tevékenységet folytatott, de ugyanakkor ismert természettudományi publikációja is.

Nyelvészetéből ismert tanulmányok: „Nyelvünkben idegen szavak” valamint „Vidék- vagy tájszavunkról”.

De megjelenteti a Szófüzért „a tudomány, művészség, társalkodás és költészet újonnan alkotott vagy fölélesztett szavainak jegyzéke” alcímmel. Nyelvtisztító, nyelvformáló tevékenységéről itt

csak annyit fontos megjegyezni, a tudomány számára ma is megkerülhetetlen, alapvető források Kunoss szótárai, nekünk hétköznapi embereknek pedig köznyelvünkben élnek szavai.

Kunoss verseivel rendszeresen szerepelt antológiákban, emlékkönyvekben, megzenésített, énekelt versei közül legismertebb lett a mai Bányászhimnusz és az Aknám ölen című énekelt verse.

Az idelátogató bányászokkal együtt ünnepel Káloz is. A nyugdíjas klub rendszeresen műsort ad a költő síremlékénél, melyet koszorúzás követ. A temetői ün-

nepség után a bányászok számára egy kis fogadás van, ahol baráti beszélgetést folytatnak a megjelent káloziakkal. Igen sajnálatos, hogy még mindig igen csekély az érdeklődő, és a kálozi emberek nem ismerik fel Kunossban korának egy jelentős személyiségét.

Azért bizakodjunk, hogy sokaknak, akik most is meghallhatták a Bányászok, Kohászok énekét, felcsillan az érdeklődés. Jövőre már ők is eljönnek a Kunoss-emlékünnepre.

Szajko Lászlóné Gondozási Központ vezető

Negyven éve történt...

Szinte hihetetlen, de így igaz. Mi, akik ma ötvenkedünk, akkor még az általános iskola padjait koptattuk, s csak annyira emlékszünk legfeljebb, hogy hallottuk — s akinek muszáj volt, fel is kereste —, új fogorvos jött a faluba. Előtte már volt itt ideig-óráig elődje, de ő fiatalon, az egyetemről kikerülve falunkat választotta 1964 őszén, s azóta is itt dolgozik, ő a falu, a környék fogorvosa 40 éve. Dr. Egri László. Még legényember volt, mikor Kálozra jött, s mikor párt választott, idehozta kedves feleségé is — „Anikó”-t, hisz sokan így szólítják a faluban. Itt alapított családot, akikre ma már igen büszke lehet. Lánya ügyész a székesfehérvári bíróságon, fia vállalkozóként dolgozik. Már unokával is büszkélkedhet az Egri család. Szabolcs fiuknak már szintén van fiúgyermek. Kevés falu büszkélkedhet azzal, hogy egy orvos ott éli le élete nagy részét családjával együtt. Talán nincs is olyan kálozi család, akinek ne kellett volna fogászati okból felkeresnie a doktor urat.

Most 40 év után a Nyugdíjasklub úgy döntött, hogy meghívja a falu fogorvosát és kedves feleségét, hogy ünnepeljék meg együtt ezt az évfordulót s emlékezzenek néhány emlékezetesebb eseményre. Természetesen csak a klubösszejevetelen derült ki dr. Egriék számára, miért is hivatalosak ők a klubba. De láthatóan igen jólesett számukra, hogy nem felejtették el, hogy Ők mióta vannak Kálozon. Az az est mindenki számára, úgy tapasztaltam, igen jó hangulatban telt. Jó volt visszaidézni a fiatalságot, de azt sem bánni, hogy elszálltak az évek, s azért tudunk a mának örülni, másoknak is kellemes perceket szerezni.

Köszönjük Doktor Úr, hogy sokunknak a kellemetlen fogászati beavatkozások után, azért mégis lehetővé tette, hogy teljesebb legyen az élete, ne kínlódjunk fogatlanul, csúnyán.

Köszönjük az eltelt 40 év munkáját. A mai fiatalokat, iskolásokat lássa el jó tanácsokkal, hogy minél tovább tarthassák meg saját fogukat!

Szajkó Lászlóné Gondozási Központ vezető

FELHÍVÁS A MAGYARORSZÁGI TELEPÜLÉSEKHEZ

A december 5-i népszavazás kudarcának eredménye, hogy mára már szinte nincs olyan magyar határon innen és túl, aki ne érezne megszegyenülést, lelkiismeret-furdalást, keserűséget vagy csalódást. Minden összezavarodott. Mint ilyenkor lenni szokott, az igazságtalanság újabb igazságtalanságot, a vádaskodás újabb vádaskodást szül, miközben az igazán fontos értékeket, a pozitív erőfeszítéseket gyakran lábbal tiporják.

A magyar civil társadalom az elmúlt évtizedekben már nem egyszer nyílt jelét adta és tetteivel bizonyította, hogy közösséget és szolidaritást vállal minden határain túl élő magyarral. Képes arra, hogy politikai állásfoglalásától függetlenül döntsön és cselekedjen, ha a nemzeti szükség, a nemzeti akarat úgy kívánja. Ezért is olyan megdöbbentő és érthetetlen a most tapasztalt meglehetősen széles körű elutasító magatartás.

A népszavazás eredménytelensége számos okra vezethető vissza. Egyszerre játszott szerepet a kérdésfelvetés és a kapcsolódó érvek, ellenérvek átgondolatlansága, s minden jó szándék ellenére az össznemzeti ügy kicsinyes politikai érdekharcká silányítása. Amikor a kérés követeléseként, a válasz pedig parancsként fogalmazódik meg, az állampolgári döntésnek nincs sok helye a vitában. A magyar civil társadalom erre a tarthatatlan helyzetre is ráértett, amikor részben távol tartotta magát az urnáktól.

A magyar települések névsorában első Aba, az utolsó Zubogy. Most az első település polgármestereként ezúton fordulok Magyarország minden településének polgármesteréhez, önkormányzati képviselőihez, helyi civil szervezeteihez, polgáraihoz. Eljött az idő, hogy végre önszántunkból, a magunk akaratából, szabadon nyilvánítsuk ki azon véleményünket, miszerint

– A nemzet egy és oszthatatlan, még akkor is, ha azt politikai határok tagolják.

– A nemzethez való tartozás egyszerre jelent jogokat és kötelességeket határon belül és kívül egyaránt.

Felszólítjuk a Magyar Országgyűlést, hogy ennek szellemében kezdje el a határokon túl élő magyarok jogviszonyáról szóló törvény kidolgozását, és 2005. március 15-ig ünnepélyesen nyilvánítsa ki közös akaratát a törvény megalkotására vonatkozóan.

Kérjük és javasoljuk, minden település polgármestere jelezze vissza, ha személyesen vagy/és testületileg, karöltve a civil társadalmat képviselő személyekkel és/vagy szervezetekkel támogatja ezt a felhívást.

Aba, 2004. december 7.

Kossa Lajos polgármester, Aba nagyközség (Fejér megye), cím: 8127 Aba, Rákóczi u. 12., e-mail: polgarmester@aba.hu

CSATLAKOZÁS KOSSA LAJOS ABA POLGÁRMESTERÉNEK FELHÍVÁSÁHOZ

A lelkiismeret lázadása: Akik december ötödikén a második kérdésre igennel válaszoltak, kérem, ezek után gyűlésen, sportrendezvényen, templomban vagy bárhol a Himnuszt éneklük, takarják el arcukat és ne énekeljék, csak magukban mondják a nemzet imáját. Így fejezzük ki testvéri együttérzésünket az elcsatolt területen maradt magyarokkal.

Gyalázatosan hangzik majd, hogy „nyújts feléje védő kart” azoktól, akik nemmel szavaztak, vagy el sem jöttek voksolni. Ezt addig kérem, míg mindenki meg nem kapja, aki kéri a kettős állampolgárságot, hogy utána együtt hangosan énekeljük: „Isten áldd meg a magyart, jó kedvel, bőséggel.”

Harangozó Gyula, Káloz

KÖZTÜNK LAKIK

A figyelmes szemlélő az utóbbi évtizedben egy új népszokás keletkezésének lehetett tanúja. Katolikus egyházunk életében számos olyan alkalom van, amelyet különös ünnepélyességgel ül meg. Ezek javarészt Szűz Mária illetve a szentek tiszteletéről szólnak. A legnagyobb hangsúlyt — természetesen módon — Isten



titkainak szenteli, hiszen ez áll hitének középpontjában: pünkösöd mint a Szentlélek eljövételének és az egyház születésének; húsvét mint Krisztus szenvedésének, halálának és feltámadásának ünnepe és természetesen karácsony mint Krisztus születésének emlékezetére.

Egyházi ünnepről beszélünk, ami fontos hittartalmat hordoz magában. Isten — akinek legjellemzőbb tulajdonsága a szeretet — emberré lett, hogy a mi emberi nyelvünkön, szavainkkal, gondolkodás-módunkon keresztül megossza velünk ezt az örömhírt: fontosak, szeretetreméltóak vagyunk. Az Atya mintegy nekünk ajándékozta a Fiát, az emberek kezébe, a mi kezünkbe tette a sorsát. Döbbenetes titok ez. A szeretet titka. A bizalom titka. Minden ajándékunk a szeretet jele. Valamit odaadunk magunkból, magunktól, hogy a másiké legyen, a másik örülhessen neki. Az ajándék összeköt, egész pontosan összeköthet, ha nem üresedik ki. Nem az értéke a fontos, hanem a tartalma.

Napjainkban egész üzletág született meg az ünnep körül. Az áruházakban november óta karácsony van. A különféle ter-

méken már régóta ott van a rénszarvas s a piros-pozsgás arcú Mikulás (Mikulás karácsonykor?).

A szentestére aztán elcsendesül minden. Leállnak a buszok, felgyulladnak a fények, ünnepi díszbe öltözik minden. Az ajándékozás, a vacsora után ki így (beszélgetés, játék), ki úgy (tévézés vagy más „hétközna-

pi” dolgok) tölti el az idejét, hogy aztán felkerekedjen az ünnepi misére.

Divattá vált az éjféle mise is. Sokak számára úgy teljes az ünnep, ha éjszaka ott vannak a templomban. Nem is baj ez természetesen, csak annyi veszélye van, hogy formassággá, kiüresedett cselekedetté válhat, ahogy azt sokszor fájdalmasan tapasztaljuk az ajándékozásban is. Letudott dolog, ami szép. Mert valljuk be szép a sötét éjszakában kivilágított templom, amint lassan megtelik emberekkel, az áhítatot keltő karácsonyi énekszóval, a feldíszített oltárral, betlehemmel, de mindez kevés, csak külső.

Fontos, hogy úgy legyünk ott a misén, hogy rólunk szól! Merjük felfedezni a szavakat, gesztusokat, amelyek a mi szavaink, gesztusaink! Ha valaki bele mer ereszkedni a liturgia szépségébe, mélységébe, csodálatos dologgal találkozhat. Az egyház étellel teli ünneplésével...

Ez az, amire mindenkit — aki eljön a misére — meghívok... Fedezzük fel együtt karácsony titkát, Istent, aki közénk született, mert „az Ige testté lett és közöttünk lakott”.

Tornyai Gábor

Jézus és a fenyő

Mikor Jézus a földön járt, a gonosz emberek elől bujdosnia kellett. Egyszer, amikor üldözték, egy sűrű lombú fa ágai közé húzódott. A fa ráripakodott:

— Menj innen, ne rejtőzz a lombjaim közé! Ha ellenségeid rád találnak, engem is elpusztítanak.

Futott tovább Jézus, de a többi fa is elutasította sorra.

Végül egy fenyőfához ért. Ennek alig volt lombja. Ritka ágain rövid tűlevelek nőttek. A fa megszólalt:

— Gyere, simulj a törzsemhez! Ne félj, nem találnak rád!

Jézus a fa törzséhez lapult. A fenyő leeresztette ágait, s eltakarta a menekülőt.

Amikor megszabadult, megáldotta a fenyőt:

— Soha ne hullasd el a leveledet. Akkor is virulj, és zöldellj, amikor a többiek levéltelenül sorvadoznak! Élj meg mindenütt! Légy az emberek öröme, és emlékezemre ágaidon gyűjtsanak karácsonyi gyertyát minden esztendőben.

(monda)



Donkó László: Karácsonyi vers

A
szál-
fenyő
évigér,
csillag a
gyertyája
mézes-
kalács
holdkaréj
fénye ragyog rája.
kará-
csonyi
szálfenyő
fenyveserdők éke,
sudaráról égre nő
su-
gá-
rol
a
bé-
ke.

Kántor B. Péter: Szebb lehet a holnap

*A tavalyi év az emlékek
Halk kunyhójába költözött,
S az újév ma szűzfehér
Ünneplőbe öltözött.
A múlt elnémult.
A jelen és a jövő
Tombol ma az égen,
Mint minden újévkor,
Már nagyon régen.
Remény-csillagok
Égnek a szemekben,
Hogy szebb
Lehet a holnap,
Csak higgyél
Ezekben!
Olvad a hó.
Elfogyott a pezsgő.
Elhalkult a trombita.
Hidd,
Hogy ez az év lesz
Éveid legjobbika!
Dolgozz, szeress
És keresd a szépet!
Adjon a Jóisten
BOLDOG ÚJ ÉVET!*

ÁDVENTI IMÁDSÁG

Mit kaptál?

Uram Jézus Krisztus, Te azt akarod, hogy várjunk Téged!
Taníts hát várni! Taníts meg a Te szent pillanatra,
a Te időre várni! Hogy legyen időm Téged hallgatni,
legyen bátorságom hozzád imádkozni, legyen erőm neked
engedelmeskedni, hogy rátaláljak az útra, amelyiken
követhetlek Téged!

Uram, taníts meg a másik emberre várni! Hogy legyen
időm őt megkeresni, legyen bátorságom megismerni,
legyen erőm rajta segíteni, hogy rátaláljak az útra,
Amelyiken találkozhatom veled!

Uram, taníts meg szent ígédre várni! Hogy legyen időm
átgondolni, legyen bátorságom elmondani, legyen erőm
felelni rá: hogy megtaláljam az utat hirdetésére, hogy
beteljesedhessék rajtam, ha Te úgy akarod!

Uram, mutasd meg nekünk, hogyan lehet a kapukat
szélesre tárni ezen a világon! Mutasd meg, hogyan
hirdethetjük, hogy eljöttél és eljövendő vagy
Mutasd meg, hogyan élhetünk, mint olyanok, akik hozzád
Tartoznak ma és mindörökké! Amen.

(Túrmezei Erzsébet fordítása)

Túrmezei Erzsébet: Eljön

Ádvent. Szelidzengésű üzenet.

Eljön! Eljön!

Beteg, a gyógyulásod,
rab, a szabadulásod,
halott, az életed.

Szomorú, most jön az öröm!

Erőtlen, most jön az erő!

Éjbe járó, hajnalra váró,
fölkel a fény neked.

Zendül az ég,

zendül a föld,

Isten izent:

Eljön! Eljön!

Ádvent! Ádvent!

Ádvent. Dörög rendíthetetlen,
kemény királyi üzenetben.

Eljön! Eljön!

Ha elkerülöd a mosolyban,
elédkerül mint könny, sikoltás.

Ha a bölcsőben meg nem látod,
útatad állja mint koporsó.

Eljön az Első és Utolsó.

Ha mint templom szelíd harangja,

nem találhat szíven a hangja,

ágyúk ádáz tüzében hallod

útelni rajtad majd e hangot.

És rombadőlhet minden oltár,

elnémulhat zsolozsma, zsoltár,

házaid küszöbén fog megállani...

A munkaszünet, léha dalban,

vagy az éj titkos csendjében fogod

közélgő lépteit meghallani.

Eljön, eljön! Ki nem kerülheted.

Ha kikerülöd mint kegyelmet,

úgy kell bevárnod mint ítéletet.

Hallod? Hallod?

Mozdul az ég, mozdul a föld,

Isten izent:

Eljön. Eljön.

Ádvent. Advent.

Karácsonykor sokan kérdezik tőlünk: mit kaptál és mit adtál?
És elmondjuk, hogy ezt és azt kaptuk és adtuk. — Hadd kérdez-
zem így: Kit adtunk, vagy kit akarunk adni? — Tudom, hogy
ajándékot sem könnyű adni, nehéz kiválasztani, vagy elfogy a
pénzünk — de a legnehezebb erre a kérdésre válaszolni: kit ad-
tál?

A gyermekek legnagyobb éhsége: a szülő-éhség. Ad-e a szülő
magából a gyermeke számára? Mennyivel jobban vágyik az
anyai-apai szeretetre, mint bármely csillogó játéokra!

Milyen nagy éhség egy feleség számára: a férj-éhség, szóljon egy
jó szót hozzá, legalább karácsonykor! Egy meleg, simogató,
kedves, tiszta szót, amire az asszony évek óta vár. Visszaadná
vagy akárkinek odaadná a karácsonyfa alá tett legdrágább aján-
dékot is, ha a férj önmagát adná! És fordítva!

Tudunk-e valakit adni, magunkat adni, magunkkal együtt egy
villanásnyit, egy szikrányit Jézus Krisztusból, az Ő lényéből, az
Ő szeretetéből?

Az esztendő legbensőségebb ünnepén, a Szeretet ünnepén —
ajándékozunk hát valóban szeretetet szeretteinknek!

Gyökössy Endre

A szeretet nem ad egyebet, mint önmagát,
És nem vesz el semmit, csupán önmagából.
A szeretet nem birtokol, és nem birtokolható.
Mert a szeretetnek elég a szeretet.

(Gibrán)

Ezt mondja Jézus:

„Ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást!”

(János ev. 13:34)

Református gyülekezeti alkalmak

Szeretettel várunk mindenkit az ünnepekben:
délelőtt 10 órakor; szenteste: 5 órakor; óév este: 6 órakor

kezdődő istentiszteleteinkre.

Áldott karácsonyt és Istennel megbékélt boldog új esztendőt kívá-
nok mindenkinek, a Kálozi Református Egyházközség nevében!

Nemes Gyula



Adventi készülődés

A karácsonyi készülődés már november végén — karácsonytól visszszámolva negyedik vasárnapon — elkezdődik. Ilyenkor az óvoda minden helyisége ünnepelőbe öltözik. Ekkor készítjük el az adventi koszorút, amelyre 4



gyertyát rakunk és minden vasárnap egyet-egyet meggyújtunk. Az ajtókoszorúk és asztali díszek is ekkor kerülnek a helyükre.

Az adventi koszorú, ajtókoszorú alapja lehet szalma, fűzfavessző, moha. Legegyszerűbben úgy készíthetünk koszorút, ha egy alapot körbetekerünk színes szalaggal, majd színben hozzáálló gyertyákkal és kiegészítőkkal díszítjük. A gyertyákat, díszeket legegyszerűbben ragasztópisztollyal rögzíthetjük az alaphoz. Ha nincs ragasztópisztoly, akkor drótból két lábat olvasztunk a gyertyákba, a díszeket pedig patkó alakba meghajlított dróttal erősíthetjük a helyére.

Az asztali díszek cserépedénybe, fonott kosárba vagy akár kistányérba is építhetők. A kiválasztott edény közepébe oázist teszünk, amit körbe tűzdelünk zöld ágakkal (fenyő-, tuja-, borostyánágakkal) és a közepébe ízlésesen elhelyezzük a gyertyát, szárított terméseket, díszeket, fényes és színes gyöngyöket.

Minden csoport elkészíti az adventi naptárát is. Ennek is több fajtája megtalálható. Van, aki papírból, van, aki ruhaanyagból, gyufás skatulyából készítette. Minden nap egy-egy meglepetést kibontva, kinyitva számolnak vissza a karácsonyi ünnepélyig.

Téli teendőink

Télen a jeges, havas utak miatt megnő a balesetveszély. A síkos, havas utak, járdák tisztántartása a ház-, telektulajdonosok feladata és felelőssége. A sózás már nagyon tönkretette a járdákat, utakat, ezért keressünk környezetbarát megoldást. Ha a seprű és lapát már nem segít, még mindig használhatjuk a salakot, homokot, fűrészpport. Gondoljunk embertársainkra.

A tél közeledtével az énekesmadarak behúzódnak a lakóházak közelébe. A hólepte, fagyos földeken nem találnak eleséget, ezért az embereknek kell gondoskodni róluk. Madáretetőt sok mindentől lehet készíteni. Pl.: műanyag flaknból, lopótökből, a barkácsolni szerető emberek faházikót, odút is csinálhatnak. Napraforgótányért, tőpörtyűfüzért, szalonnadarabkát is akaszthatunk a fákra. Madárkalácsot is gyúrhatunk fagygyűből, hájból, magokból. Az ivóvízről se feledkezzünk el. De kenyérmorzsát ne adjunk nekik, mert elpusztulnak tőle. Az egész téli gondoskodást meghálálják a cinkék, meggyvágók, fenyőpinytek, rigók. Tavasszal visszatérnek és segítenek a kártevő bogarak, hernyók elleni küzdelemben.

Tűz és szalma

Kik veszik körül a betlehemi jászolt? Nem a történetit, a valóságot, hanem azt, ami a századok során a képzőművészeti alkotásokban realizálódott. Valamennyien ismerjük őket: az angyalokat és a csillagot, a barlangot és a barmokat, a pásztorokat és a térdeplő háromkirályokat. S tudjuk azt is: a valóságban némileg másképp történt. A képzelet kikerekítette és átalakította a valóságot.

De épp ez az érdekes: hogy mivel övezte körül a képzelet az evangélium beszámolóját? Mit és kiket állított a karácsonygyűlöcsője köré?

A teljes létet. A teremtő Isten köré a teljes teremtett valóságot. A csillag: a kozmosz küldötte, minden csillag nevében. Az angyalok: a láthatatlan erők és szellemek képviselői. A barlang: a föld, amely szívéig megnyílt az Újszülött fogadására. (Vele a föld öle van jelen: melegével és minden terményével.) A barmok: az állatvilág. A szalma (ugyanaz, ami a barmok párja – lehelete): a növényvilág melengető jelenléte. A pásztorok és a királyok: az egész emberiség.

Ebben a legendás együttesben némán az is benne van — tudatosan vagy öntudatlanul —, hogy Jézus a megtestesüléssel közvetve az egész teremtett világot magára öltötte. Az emberi testtel az egész anyagi világgal való testvéri összefüggést, a test egyetemes súlyát, az anyagnak egyetemes köntösét, amelyet a nehézkedés roppant öltései fognak egybe.



Az emberiség ezzel nemcsak tulajdon életét, hanem magát az egész létet is a Kisdéd vállaira helyezte. Jászolóbrázolásával így vall, erről tanúskodik maga az ember.

Ez tehát az elmúlt századok tanúsága. De mit raktunk mi a jászoló köré? A kérdés zavarba ejtő, mert ha szétnézünk: látjuk, hogy szinte semmit a mi korunk jelképei közül.

Mégis, azt hiszem emiatt nincs okunk nyugtalanságra. Az előző korszakokban sokkalta hosszabb volt egy-egy tárgy, egy-egy foglalkozás sorsa, szükségszerűen plaszticitása is. Gyermekibb volt a világ, egyszerűbb és képszerűbb, szemlétesebb.

De hiszen nem is ez a lényeges. A döntő: a szeretet és a hit, a felismerés, mely a létezés egészét a megtestesülés köré tömörítette, könyörgő és védelmező gesztussal, ahogy az eleven tenyér óvja a gyertyalángot.

És itt már lényegbe vág a kérdés: vajon életünk, létünk, szívünk és agyunk, érzelmeink és felismeréseink egészével fogadjuk-e, vesszük-e körül mi is e változatlanul nagy pillanatot, az isteni szeretet megtestesülését? És meghoztuk-e, itt van-e a marék szalma, mit tudatunk és ismeretlenjeink didergő fennsíkjától összehordtunk az ő melengetésére?

Mert nem is lehet őt másképp szeretni, és másképp befogadni, mint ahogy azt a régi korok tették, belehelyezve őt a kozmosz szívébe.

Jézus mindenünkre igényt tart, és nekünk is mindenünkkel együtt kell hozzáhajolnunk. Marék szalmánkon csak így kaphat lángra az isteni szeretet tűzvésze.

Pilinszky János

Karácsonyi mézeskalács

Hozzávalók: 12,5 dkg margarin, 25 dkg méz, 12,5 dkg cukor, 50 dkg liszt, 3 dkg kakaó, 5 g szódabikarbóna, 1 mokkáskanál szegfűszeg, 1 mokkáskanál fahéj.

Egy egész tojást jó alaposan felverek. A margarint, a mézet és a kristálycukrot felolvasztom. Mikor kihűlt, a tojással és az összes hozzávalóval összegyúrom. Egy éjsza-



kát (de lehet többet is) hűvös helyen pihentetem. A tésztát kinyújtom fél cm vastagsá-
gúra, majd az előre kivágtott mintákat ráhelyezem és kör-

bevágom, vagy készen vásárolt szaggatóval szúrom ki.

Tepsibe rakom, nem túl közel egymáshoz, és megsü-



töm. Nagyon figyelek, meg ne égjen, mert akkor keserű lesz.

Mikor kisült, díszítem a következő mázzal: egy tojásfehérjét 12 dkg szitált porcukorral, 1-2 csepp citromlével jól felverek, majd tasakba rakva díszítem a kalácsot.

A mézeskalács nemcsak finom és mutatós sütemény a karácsonyi asztalon, hanem karácsonyfadíszül is szolgálhat.

Ajánlom mindenkinek!

Mozgásfejlesztés az óvodában

Az óvodáskorú gyermekek értelmi fejlődésének alapvető sajátossága az érzékelési, észlelési és mozgásos funkciók intenzív fejlődése. E funkciók fejlesztésének, fejlődésének ez az úgynevezett szenzitív szakasza, melyben a gyermek különösen érzékeny egyes külső hatásokra, a fejlesztésre. Ha ebben az időszakban elmarad a gyermekeknek megfelelő tevékenységek biztosítása, a képességeinek megfelelő fejlesztés — ez a későbbiekben ugyan behozható —, sohasem lesz ugyan-

olyan minőségű, mint ha az adott érzékeny korban fejlődött volna.

Így kap kiemelt jelentőséget az óvodáskorú gyermekek mozgásának fejlődése, fejlesztése, mely természetesen játékosan valósul meg. Óvodánkban a tornateremben megfelelő eszközökkel tudatosan, tervszerűen, játékos gyakorlatokkal, jó hangulatban és sok türelemmel mozgásfejlesztő foglalkozásokat tartunk a gyermekeknek. Ezek a foglalkozásokon — 5 éves kortól — megfigyelések és szűrővizsgálatok alapján vesznek részt óvodásaink. Kísérleti eredmények bizonyítják, hogy a korai mozgásfejlesztés eredményes a későbbi tanulási zavarok kialakulásának megelőzésében. Az értelmi fejlődés mellett a gyermekek szociális érettsége, egymáshoz, a felnőttekhez való viszonya is pozitívan befolyásolható.

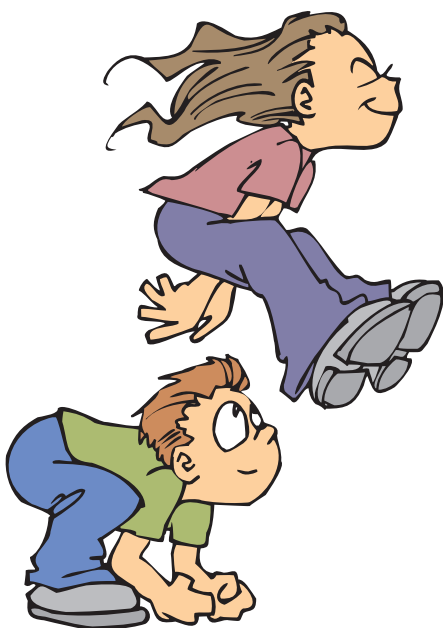
Mozgásfejlesztő programunkban kiemelt jelentőségű a nagymozgások fejlesztése (járás, futás, ugrás, mászás, kúszás), az egyensúlyozó gyakorlatok végzése, kézmozgások fejlesztése labdajátékokkal és a tér mozgásos érzékelése az irányok megtanulásával.

A testrészek ismerete, a test függőleges és vízszintes illetve elülső és hátulsó részeinek megismertetése játékos-mozgásos feladatokkal a beszéd fejlesztésével egyidejűleg valósul meg.



Természetesen a gyermek mozgásának fejlődése elsősorban a családban a szülőkkel és testvérekkel való közös játék során valósul meg. Nagyon fontos, hogy sokat mozogjanak a gyerekek a szabad levegőn, legyen labdájuk, hintájuk, babzsákjuk otthon is. Engedjük, hogy fára másszanak, bújócskázzanak, fogócskázzanak, kússzanak, másszanak a gyerekek, amennyit csak lehet.

A mozgás a gyermekek számára nélkülözhetetlen, semmi mással nem helyettesíthető és nem pótolható tevékenység.



ARANYALMA FORGÁCSOK

2004. november 13-án az Aranyalma Óvoda Szülői Közossége a Faluházban megrendezte a hagyományos Katalin-bált.

A vezetőség tagjai nagy lelkesedéssel látták a szervezőmunkának, mindent aprólékosan előre megterveztek, a feladatokat személyre szólóan kiosztották.

A jó hangulat megteremtéséről Tósoki István gondoskodott. A bálózokat jó zene, ünnepi dekoráció és finom ételek-italok várta, volt tombola is.

A főnyereményt, egy díszes társalgóasztalt Köő Attila és felesége ajánlotta fel (megnyerte Farkasné Nagy Csilla — gratulálunk). Az értékes tombolatárgyakat a szülők és a vendégek ajánlották fel.

A báli este nagyon jól sikerült, a vendégek ellátásáról a szülői közösség vezetősége gondoskodott.

Reméljük az idei évben egy új hagyomány született, s a szülők évről évre nagy lelkesedéssel megrendezik a mulatságot, s ebből a bevételből biztosítják a gyermekek megajándékozását.

Köszönet minden résztvevő és szervezőmunkát végző szülőnek.

„Kipp-kopp, Kipp-kopp

Ki jön a nagy hóban?

Hipp-hopp, hipp-hopp

Ki van az ajtóban?”



Minden év december 6-án ez a nagy kérdés, a világ összes gyermekének életében. Amióta Miklós püspök megajándékozta a gyerekeket, a Mikulás, a Téliapó, Santa Claus, Tbeg Mopoz, Joulipukki, vagy akárhogya is nevezzük, érkezik az őt nagyon váró gyerekekhez. Pénteken az óvodások apraja-nagyja ebéd előtt nagy cipőpucolásba kezdett. Az udvaron hó hiányában a sárban keresték Mikulás és krampuszai lábnyomát, és meg is találták! Ezért fényesedtek a cipők, hátha bekukkant hozzánk és jelzi, hogy hétfőn óvodánkba érkezik.

Az elmúlt évben a Kálozi Ifjúsági Egyesület tagjai elhatározták, hogy besegítenek a Mikulásnak. Úgy hiszem, nekik még nincs oly messze az az idő, amikor még ők is szívrepesve vártak az ünnepre, ezért együtt tudnak örülni a gyerekekkel.

Hétfőn reggel jókedvű, ünneplőbe öltözött gyermekek érkeztek az óvodába. Boldogan újságolták, hogy otthon már járt a Mikulás. Néhányan el is hozták az ajándékot megmutatni, kicsit játszani vele. Nehezen telt a reggel, minduntalan azt kérdezték, hogy mikor jön már a Nagyszakállú? Itt is, ott is felcsendültek a Mikulás-váró dallamok. S csillogó szemmel lesték, mikor érkezik, hogy barátságosabb, családiasabb legyen a hangulat, minden csoportba bement a Mikulás bácsi kísérelével.

A gyerekek énekekkel, verssel köszöntötték, ő pedig mindegyikükhöz szólt pár kedves szót. A krampuszok kiosztották a csomagokat, és minden kis óvodás külön-külön is belenyúlhatott a zsákba egy szem szaloncukorért.

Miután minden csoportot végigjárt, még utoljára csilingelve végigsétált a Mikulás bácsi az ablakok előtt, a gyerekek pedig boldogan integetve búcsúztak tőle.

*„Téliapó, télapó kedves jó öreg,
gyere el máskor is, várunk Tégedet!”*

*Írták: Vincze Gyuláné, Tóthné Pál Judit,
Supliczné Vincellér Mária, Gráczer Miklósné,
Farkasné Nagy Csilla, Fazekas Istvánné, Péntes Ferencné*

ARANYALMA FORGÁCSOK képekben



Karácsonyi magyar népszokások

Magyarországon a tél beköszöntével, december elejétől a hagyományoknak megfelelően kezdetét veszik a különféle népszokások, amelyek szorosan kötődnek a szent ünnephez.

LUCA NAPJA (DECEMBER 13.)

A naptárreform előtt — a Gergely-naptár életbelépése, azaz 1582 előtt — Luca napjára esett a napforduló. Ilyenkor volt a leghosszabb az éjszaka, a legrövidebb a nappal. Ezen a napon elsősorban a tyúkok termékenységyarazslása volt a cél. Ehhez kapcsolódott a nők munkatilalma. Úgy tartották, hogy ha Luca napján fonnának vagy varrnának, nem tojnének a tyúkok. Azaz, e mágikus eljárások, tevékenységek a tyúkok tojáshozamának növekedését igyekeztek elősegíteni.

Luca napján a fiúk elindultak meglátogatni az ismerős házakat és jókívánságaikért cserébe adományokat vártak. Ha ez elmaradt, akkor viszont átkokat szórtak a házra.

ADVENT

Advent az eljövétel, a várakozás és reménykedés ideje, a karácsonyra való előkészület időszaka. A karácsony előtti negyedik vasárnapon kezdődik és december 24-ig tart. Új keletű népszokás az adventi koszorú készítése erre az időszakra

KARÁCSONY

A karácsony Jézus születésének és a szeretetnek az ünnepe. A karácsonyt megelőző hétköznapokon, a hosszú téli esteken együtt volt a család. Beszélgettek, adventi, karácsonyi dalokat énekeltek, ezzel is készülve Jézus születésének ünnepére. Amikor az esthajnali csillag már feljött, akkor került sor a karácsonyi vacsora elfogyasztására. Ezt sok ház udvarában a gazda puskalövése előzte meg a gonosz lélek elriasztására. A gazdasszony mindent előre kikészített az asztalra, mert a vacsorát végig felállítás nélkül kellett elfogyasztani. Imádkoztak, majd első fogás-ként mézbe mártott fokhagymát, dióbelet nyeltek. Ennek gonoszúzó célzata volt. A karácsonyi asztal elképzelhetetlen hal, bejgli, valamint alma és dió nélkül. A kerek alma a család összetartásának szimbóluma. Vacsora után a gazdasszony kezébe vett egy szép, piros almát, és annyi szeletre vágta, ahányan ültek az asztalnál, mondván: amilyen kerek az alma, olyan kerek, összetartó legyen a család a következő esztendőben.

MENDIKÁLÁS

Az elnevezés (mendieare=koldulni) a szokás adománygyűjtő jellegére utal. Elsősorban a gyerekek jártak adományt kérni ez idő tájt. Kisebb-nagyobb csoportokba verődve bekérdkedtek a házakhoz és némi ajándék fejében karácsonyi énekeket énekeltek.

KÁNTÁLÁS

Kántálásnak nevezték a karácsonyi énekes, verses köszöntőt. Az elnevezés a köszöntő énekes jellegére utal, mivel énekkel köszöntötték a ház lakóit. Elsősorban a felnőttek jártak kántálni este, az éjfél óráig.

BETLEHEMEZÉS

Jézus születésének történetét bemutató, ma is élő, egyházi eredetű népi játék. Szereplői általában pásztoroknak öltözve, házilag készített jászollal vagy betlehemi kistemplommal járnak házról házra. Szent énekekkel, tréfás párbeszédekkel elevenítik fel Jézus születésének eseményeit.

PÁSZTORJÁRÁS

A pásztorjárás szereplői karácsony este éjfélig járták a házakat. Kifordított bundát viseltek, tarisznyát tettek a vállukra, kezükben pásztorbotot tartottak. A kispásztor vitte a betlehemi jászolt. Énekeket adtak elő, majd a végén adományokat vártak a ház urától.

OSTYAHORDÁS

Karácsony böjtjén, vagy néhány nappal előtte, a kántortanító az iskolás gyerekekkel minden családnak megfelelő számú ostyát küldött. Az ostya a karácsonyi vacsora fontos része volt, amelyet több helyen mézzel, fokhagymával együtt ettek.

PÁSZTOROK KARÁCSONYI VESSZŐHORDÁSA

Karácsony előestéjén a pásztorok vesszőkkel jártak, amelyekből a gazdasszony a kötényével húzott ki néhány szálát azért, hogy az állatai a következő évben egészségesek legyenek. A vesszőért a pásztorok bort, cipőt, esetleg pénzt is adtak. A gazdasszony a vesszővel megveregette a jószágokat, hogy egészségesek legyenek.

REGÖLÉS

István napjától, december 26-tól újévig jártak a regösök. A regölés lényegében természetvarázsló énekmondás, köszöntés — bőségvarázsló, párokat összebóronáló, adománygyűjtő szokás volt. Különféle énekeket adtak elő, és jókívánságokat mondtak a ház lakóinak.

BORSZENTELES

December 27-én, Szent János napján szokás volt a bor megáldása. Ezen a napon minden család bort vitt a templomba, amelyet a pap megáldott. A szentelt bornak mágikus erőt tulajdonítottak. Beteg embert, állatot gyógyítottak vele, öntöttek belőle a boroshordókba, hogy ne romoljon el a bor.

APRÓSZENTEK NAPJA (december 28.)

A Heródes parancsára tömegesen kivégzett betlehemi kisdedek emlékünnepe. Aprószent minden fiúcecsemő, akit Heródes király a gyermek Krisztus keresésekor megöletett. Az Aprószentek-napi vesszőzés, az újesztendei szerencsekívánás különös fajtája. A gyanútlan gyermeket a szomszédba küldték, ahol megvesszőzték, hogy egészséges maradjon.



Egészségügyi vetélkedő

Az alsó tagozatos egészségügyi vetélkedőt november utolsó hetében tartottuk. Ez a hónap országsszerte az egészséges életmód népszerűsítésének jegyében telik.

Játékos, hasznos feladatok összeállításával igyekeztünk mi is tanulóink figyelmét felhívni az egészségmegőrzés fontosságára.

Vegyes korosztályú csapatok versengtek a helyezésekért.

Kerestük a legsportosabb, legedzettebb csapattagot, akinek megmértük a tüdőterefogatát.

Játszottunk foglalkozáskitalálót „Amerikából jöttem” módra.

Hétköznapi használatos fűszereket próbáltunk illatukról fölismerni, több-kevesebb sikerrel.

Kötöttünk „vérző” sebet, kóstoltunk bodzalekvárt, ittunk tejet. Az írásbeli feladatok között gyógynövény-felismerés, kereszt-

rejtvényfejtés szerepelt. A végig szoros versenyt végül a 4-es számú csapat nyerte.

A helyezettek jutalma csupa egészséges táplálék volt: joghurt, gyümölcs, müzli szelet, cukormentes rágó.

A verseny eredménye:

I. helyezés: 53 pont — 1. o.: Farkas Petra, 2. o.: Gőbölös Norbert, 3. o.: Tóth András, 4. o.: Nagy Dóra Sarolta

II. helyezés: 51 pont — 1. o.: Král Dániel, 2. o.: Bagi Bence, 3. o.: Timár Bence, 4. o.: Tóth Enikő

III. helyezés: 50 pont — 1. o.: Pál Petra, 2. o.: László Szilveszter, 3. o.: Luta Tamás, 4. o.: Pál Tibor.

Fehér vagy Fekete?

Ez a kérdés foglalkoztatta hetek óta a felső tagozatosokat. December 3-án került sor a 2 tábor összecsapására a tornateremben. A tét az volt, hogy melyik csapat közül kerül ki a Diákönkormányzat vezetője. A jelöltek napokon át dolgoztak programjuk összeállításán. A Feketék (Károsi Kinga – Potyondi Adrienn) inkább a gyengébb nemet próbálták meggyőzni, hiszen egy szépségszalont rendeztek be az énektérben. Bár elbűvölő táncukat az erősebb nem képviselői is szíjjátva figyelték. A Fehérek (Bóhm Bence – Takács László) pedig igyekeztek lekenyerezni a szavazókat. A felek összemérték erejüket sakkversenyben, kvízzjátékban, ügyességi sorversenyben. Volt Rómeó—Júlia jelenet a kötélben és a bordásfalán.

Nézők és játékosok egyaránt jól szórakozhattak.

Ezen a délutánon a fehérek bizonyultak jobbnak, de a végső szavazás még hátra van. Minden felsős osztályfőnöki órán adhatja majd le a végső voksát, és a szavazatok összesámlálása után dől el, hogy ki lesz majd a Diákönkormányzat elnöke és titkára ebben a tanévben.

Vörösné Virág Erzsébet

PÁKOZD — OZORA EMLÉKTÚRA

A Magyarok Világszövetsége kétévenként emléktúrát szervez az 1848-as helyi események tiszteletére.

Róth tábornok, aki késve érkezett 1848 szeptemberében Jellasic segítségével, visszafordult a horvát határ felé. Útja keserves volt, hiszen folyamatosan támadták katonáit.

A kálozi hősök egy éjszakára feltartóztatták őket, végül Ozoránál végső vereséget szenvedett a horvát sereg.

Az emlékezést színessé tették a díszes öltözetű lovas huszárok, akik iskolánk tanulóinak is tartottak bemutatót. Lovasrohamok, vágta, kardforgatás, küzdelmek, fegyverropogás idézte a korabeli huszárok életét.

Tanulóink táncal emlékeztek, valamint megkoszorúztuk Akter István emléktábláját a plébánia falán.

Sz. A.

Köszönet a támogatásért

A Kálozi Szent István Általános Iskoláért Alapítvány köszönetét fejezi ki azon adományozóinak, akik 2003. évben előző évi adójuk 1%-át alapítványunk támogatására felajánlották. A kapott összeg 263.594 Ft volt, melyet az őszi közös iskolai kirándulás költségei fedezésére, illetve a nyári táborozás támogatására használtunk fel.

Ebben az évben a tavalyi sija 1%-ból 293.265 Ft összeg került alapítványunk számlájára, melyet főleg szemléltető eszközök, egyéb oktatást segítő felszerelések vásárlására, valamint iskolai rendezvények támogatására szándékozunk felhasználni.

Kérjük községünk lakóit, ez évi adóbevállásuknál is rendelkezzenek a korábbiakhoz hasonló nemes szándékkal. Felajánló borítékot az iskolában kaphatnak (januártól).

Adószámunk: 18487284-1-07

Segítségüket előre is köszönjük!

Az alapítvány kuratóriuma

Ünnepi megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharcról

A Szent István Általános Iskola hetedikes tanulói emlékeztek meg színvonalas, szívhez szóló emlékműsorukkal az 1956-os forradalomról és szabadságharcról.

Az előadás szép versei, énekei, táncai, zenei betétei szinte művészi élményt nyújtottak a községünk megújult mozijában megjelent nagyszámú néző számára.

Dél előtt az emlékműsort megtekintették az iskola tanulói is. Fegyelmezett magatartásuk pozitív visszajelzése volt értő érdeklődésüknek.



Akinek nem volt módja eljönni az előadásra, az megtekinthette azt a Kálozi TV-ben.

A műsor betanítója Kiss Károlyné, Vörös György és Szabó Éva volt.

A díszleteket Szelessné Csizmadia Márta készítette.

Négy híres gyermekregény rajzait láthatod. Vajon felismered-e, kinek melyik művéből való? Tudod-e, melyik regény szerzője készítette saját maga az illusztrációt?

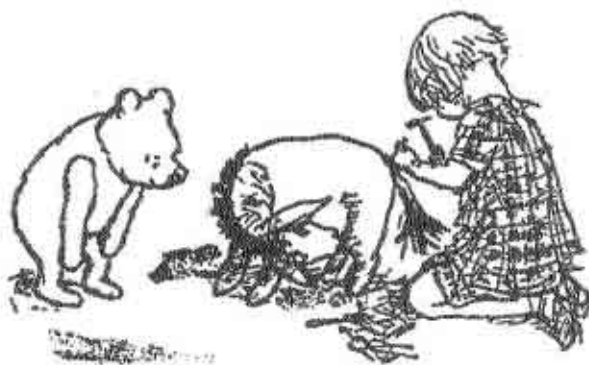
1.



3.



4.



2.



Karácsonyi játszóház

2004. december 22-én, 13.00 órakor

karácsonyi játszóház vár mindenkit
a Faluházban.

Programok: gyertyaöntés, gyertyadíszítés,
gipszképek, ajándékok, asztali díszek,
ablakképek, karácsonyfadíszek készítése.

Mindenkit szeretettel várunk!

Év végi karate versenyek

Október 23-án Barcson rendezték meg azt a Közép-Európa-kupát, melyen öt országból több mint 400 versenyző vett részt.

A kálozi csapatot négy lány képviselte és mindegyikőjük éremmel tért haza.

Név	formagyakorlat	küzdés
Góbbölös Anett	1.	1.
Tóth Adél	2.	3.
Pál Viktória	1.	2.
Oláh Viktória	3.	3.

Góbbölös Anett megkapta a legeredményesebb lány versenyzői díjat, melyért hatalmas serleget is kapott.

A következő verseny december 4-én Ercsiben tartott Mikulás-kupa volt, melyen 15 éves korosztályig lehetett részt venni. A küzdelmek megkezdése előtt a Mikulás szaloncukoresővel



ajándékozta meg a résztvevőket, amely kicsit oldotta a versenyzők feszültségét.

Eredményeink:

Név	formagyakorlat	küzdés
Oláh Viktória	3.	3.
Tóth Adél	1.	–
Pál Viktória	2.	3.
Szolga Anett	3.	2.
Csőgör Csaba	3.	–
Pál István	–	3.

A versenyről kicsit fáradtan, de jó hangulatban tértünk haza, örülve annak, hogy olyan kis karatésnak is sikerült érmet szerezni, Pál Pityukának, akinek ez élete első versenye volt.

Nagy László



Évadzáró



2004. november 20-án befejeződött az ez évi őszi bajnokság.

Az egyesület vezetősége a szezon kezdete előtt az 5. illetve 10. közötti helyezést tűzte ki a felnőttcsapat számára. Az egész őszi szezont figyelembe véve megállapítható, hogy a célkitűzést teljesítették, de ettől függetlenül megítélésünk szerint a csapat megfelelő hozzáállással még jobb eredményt is elérhetett volna. A nyáron érkezett új játékosok hamar beilleszkedtek a felnőttcsapat játérendszerébe, ugyanúgy, mint az ifjúsági keretből felkerült három kálozi játékos. Összességében megállapítható, hogy Tiber László edző megpróbálta megtalálni az idősebb és a fiatal játékosok közötti összhangot, valamint az adott mérkőzésen kiválasztani az ő általa elképzelt játérendszerhez a megfelelő játékosokat.

Az ifjúsági csapat eredményei alapján előkelő helyezést szerzett — köszönhetően Simon Gyula edző lelkes munkájának. Edzői tevékenysége során nagyszerűen oldotta meg a serdülő és az ifjúsági játékosok szerepeltetését. Itt szeretném megjegyezni, hogy az utánpótlás-nevelés nagyon fontos számunkra, annak érdekében, hogy a felnőttcsapat megfelelő szintű utánpótlását biztosítani tudjuk. A megkezdett munkát a továbbiakban is folytatni kell, mivel a Magyar Labdarúgó-szövetség is a fiatalok rendszeres sportolásával szeretné biztosítani az utánpótlás kérdését.

Egy év kihagyást követően 2004 nyarán beneveztük az U-16-os korosztályt a megyei serdülő bajnokságba. A fent említett utánpótlás eredményeképpen a fiatalok az előkelő 5. helyen zárták a bajnokság félidejét. Ez nagyban köszönhető Halász Mihály edző hozzáértő munkájának, valamint az általa edzett fiatal játékosok hozzáállásának.

Sajnálattal vettük tudomásul, hogy Tóth László, az utánpótláskorú fiatalok edzője bejelentette, hogy a továbbiakban egyéb elfoglaltságai miatt nem tudja ellátni az edzői feladatokat. Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy az eddigi kiváló, jó eredményeket elérő munkáját megköszönjem. Megkönnyebbüléssel vettük tu-

domásul azon bejelentését, hogy a tornák szervezésével, lebonyolításával kapcsolatosan továbbra is számíthatunk segítségére.

Továbbiakban is részt veszünk az átalakított Bozsik-program keretében szervezett tornákon az U-7, az U-9 és az U-11-es korosztályokkal. Nagyon lényeges az a tény, hogy a MOL Rt., valamint az OTP BANK Rt. anyagilag támogatja a fenti programot, és azok az egyesületek részesülhetnek anyagi támogatásban, akik a megrendezésre kerülő tornákon részt vesznek a leigazolt korosztályos játékosokkal.

A bajnokság befejezését követően 2004. december 3-án az egyesület vezetősége beszámoló közgyűlést tartott az alábbi napirendi pontokkal:

1. Elnökségi beszámoló.
2. 2003. évi költségvetési beszámoló.
3. Felügyelőbizottság beszámolója.
4. Egyebek, és tájékoztató a 2004. évi pénzügyi helyzetről.

Az egyesület rendes tagsága a felügyelőbizottság beszámolóját követően egyhangúlag elfogadta a 2003. évi költségvetésről szóló beszámolót.

A közgyűlést követően a vezetőség külön tárgyalta a LÁSZLÓVILL Kft. vezetőjével, László Istvánnal, egyesületünk főtámogatójával. A megbeszélés tárgya az ez év végén lejáró reklámszerződésünk meghosszabbítása volt. Örömmel állapítjuk meg, hogy jövőre is köthetünk megállapodást az egyesület támogatására. A szerződés részleteit az elkövetkező időszakban dolgozzuk ki. Ezt követően Bálinger István alpolgármester úr tájékoztatta a közgyűlés résztvevőit arról, hogy a következő költségvetési évben a helyi önkormányzat továbbra is egymillió Ft-tal támogatja működésünket.

Téli szünet előtti utolsó közös programunk 2004. december 17-én levezető edzés és az azt követő óév búcsúztató vacsora.

A KÁLOZI SE vezetősége, valamint játékosai nevében:

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánunk!

A KÁLOZI SE

köszönetét fejezi ki mindenkinek, aki a 2003. évi jövedelemadója 1%-át az egyesület javára felajánlotta.

A számlánkra befolyt támogatást, 196 ezer Ft-ot az egyesület működési felteleteinek javítására fordítottuk.

Továbbra is várjuk szíves támogatásukat!

Adószámunk: 19820435-107

Simon Miklós, SE elnöke

FEMOL '97 megyei II. o. felnőtt 2004/2005

h. csapat	játék gy.	d.	v.	r:k	pont	
1. Sárszentmiklós	15	12	1	2	55:12	37
2. Sárosd	15	11	2	2	53:10	35
3. Adony	15	11	1	3	58:20	34
4. Pálhalma	5	10	1	4	34:25	31
5. Seregélyes	15	8	5	2	45:23	29
6. Lajoskomárom	15	8	3	4	36:22	27
7. Jenő	15	7	5	3	50:25	26
8. LMSK	15	7	3	5	29:30	24
9. Káloz	15	6	2	7	31:30	20
10. Füle	15	5	3	7	22:33	18
11. Sárbogárd	15	4	3	8	18:42	15
12. Kulcs	15	4	2	9	23:26	14
13. Előszállás	15	4	2	9	24:46	14
14. Mezőszilas	15	2	2	11	28:51	8
15. Dég	15	1	2	12	16:61	5
16. Kisláng	15	1	1	13	15:81	4

FEMOL '97 megyei II. o. ifjúsági 2004/2005

h. csapat	játék gy.	d.	v.	r:k	pont	
1. Lajoskomárom	15	12	1	2	73:37	37
2. Sárszentmiklós	15	11	1	3	77:16	34
3. Adony	15	11	1	3	62:24	34
4. Káloz	15	10	0	5	68:28	30
5. Sárosd	15	9	3	3	70:52	30
6. Jenő	15	9	2	4	81:28	29
7. Pálhalma	15	8	2	5	44:28	26
8. Mezőszilas	15	8	1	6	51:38	25
9. Füle	15	8	0	7	43:40	24
10. Dég	15	7	1	7	47:59	22
11. Sárbogárd	15	7	0	8	48:39	21
12. Seregélyes	15	4	3	8	27:57	15
13. LMSK	15	3	1	11	38:60	10
14. Előszállás	15	3	1	11	38:99	10
15. Kulcs	15	1	0	14	17:89	3
16. Kisláng	15	0	1	14	13:103	1

U-16 megyei bajn. C csoport 2004/2005

h. csapat	játék gy.	d.	v.	r:k	pont	
1. Aba	9	8	1	0	60:8	25
2. Polgárdi	9	7	0	2	29:13	21
3. Sárszentmiklós	9	6	1	2	41:7	19
4. Enying	9	5	0	4	31:32	15
5. Sárosd	9	4	1	4	24:18	13
6. Káloz	9	4	1	4	30:30	13
7. Sárbogárd	9	4	1	4	22:29	13
8. Seregélyes	9	2	1	6	25:43	7
9. Dég	9	1	0	8	12:43	3
10. Cece	9	1	0	8	11:62	3

ÚJÉVI KÖSZÖNTŐ

Már csak néhány nap és elővehetjük az asztalfiókba már gondosan bekészített 2005-ös naptárat. Aztán elkezdődik és szépen, napról napra követhetjük az új év múlását is.

Ismét egy évvel gyarapszik a múlt, amelyet ki-ki vérmérséklete és lehetőségei szerint búcsúztat majd. Különbözünk abban, hogy alkalmazkodva a hagyományokhoz teszünk-e fogadalmakat, s ha igen, aprókat, vagy világmegváltó nagy elhatározásokkal vágunk neki az új esztendőnek. Bármelyik utat követjük is, nem tagadhatjuk, az év vége mindig a számvetések és tervezések időszaka.

Értékelünk és tervezünk: sikerek és kudarcok, nyereség és veszteség, esélylatolgatás, új célok körül forognak gondolataink, s hisszük, az új évben majd lesz elég erőnk, kitartásunk, szerencsénk, s ki tudja mi minden még, hogy jobban éljünk. Szilveszter éjjelén új esélyt adunk a világnak arra, hogy jobb legyen.

Kívánom, hogy az új évben váljanak valóra álmaik, teljesüljenek vágyaik, valósul-

janak meg céljaik — hogy mindennapi sikereikben legyen erejük megtalálni a boldogságot!

Rövidesen megszólalnak az új év beköszöntét jelző harangok. Akkor, amikor a világ különböző részein élő népek köszöntik az új hajnalt, és együtt nézünk a szép jövőbe, még egyszer boldog újévet kívánunk Önöknek és családjuknak.

N. N.

Weöres Sándor: Újévi köszöntő

*Pulyka melle, malac körme
liba lába, csőre –
Mit kívánjak mindnyájunknak
az új esztendőre?*

*Tiszta ötös bizonyítványt,
tisztá nyakat, mancsot
nyárra labdát, fürdőruhát,
télre jó bakancsot.*

*Tavasza sok rigófütyöt,
hóvirág harangját,*

*őszre fehér új kenyeret,
diót, szőlőt, almát.*

*A fiúknak pléh harisnyát,
ördögbőr nadrágot,
a lányoknak tüt és cémát,
ha mégis kívásott.*

*Hétköznapra erőt, munkát,
ünnepre parádét,
kéményfüstben disznósonkát,
zsebbe csokoládét.*

*Trombitázó, harsonázó,
gurgulázó géjét,
vedd az éneket a szádba,
ne ceruza végét.*

*Teljék be a kívánságunk,
mint vízzel a teknő,
mint negyvennyolc kecske lába
százkilencvenkettő.*



Mindenki karácsonya

Szeretettel várjuk a
község lakóit

2004. december
23-án, 15.00 órakor

a Moziban a közös
ünneplésre.

Készüljünk együtt a
szeretet ünnepére!

A műsorban fellépnek:
Aranyalma Óvoda,
Szent István Általános
Iskola, Idősek Klubja,
Ifjúsági Egyesület,
Faluház táncsoportja.



Káloz Öregfiúk

1. Lajoskomárom SE	24	A Káloz Öregfiúk csapatának visszatérése igazán remekül sikerült. A táblán a középpozíció elején végeztek, ez a várakozásokat is felülmúlta.
2. Ercsi Kinizsi SE	24	
3. Nagyvenyim ÖF	23	
4. Kisapostag Duna SE	23	
5. Káloz SE	17	Reméljük, hogy a tavaszi szezon hasonló lelkesedéssel kezdik, és izgalmas meccsekkel szolgálnak a lelkes szurkolótábor számára.
6. Adony Old Boys	15	
7. Pusztaszabolcs SC	10	
8. Martonvásár SE	10	
9. Sárosd OF	10	
10. Baracska SE	9	
11. LMSK	7	
12. Pálhalma SE	4	

